

NĐ, ngày 29 tháng 6 năm 2022

Số: 01/2022/QĐST-VDS

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v “Yêu cầu tuyên bố một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ
hành vi”**

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN NĐ – TỈNH NGHỆ AN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Ông Vương Hoàng Hào.

Thư ký phiên họp: Bà Lê Thị Thu Trang - Thư ký Tòa án nhân dân huyện NĐ.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện NĐ tham gia phiên họp: Ông Đặng Trường Sơn - Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 6 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện NĐ mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 06/2021/TLST-VDS ngày 05 tháng 10 năm 2021 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 06/2022/QĐ-VDS ngày 13 tháng 6 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Hồ Sỹ M. Sinh năm 1959.

Địa chỉ cư trú: Khối 2, thị trấn CC, huyện CC, tỉnh Nghệ An. Vắng mặt có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt.

- *Người liên quan đến yêu cầu:* Bà Hồ Thị C. Sinh năm 1942.

Địa chỉ cư trú: Xóm 1, xã NG, huyện NĐ, tỉnh Nghệ An. Vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo nội dung đơn yêu cầu, quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu ông Hồ Sỹ M trình bày như sau:

Bố ông là cụ Hồ Sỹ Thuần (sinh năm 1924, mất năm 2008) và mẹ là cụ Trần Thị Hai (sinh năm 1925, mất năm 2001) sinh được có 05 người con gồm: Hồ Thị C, sinh năm 1942; Hồ Sỹ Êm, sinh năm 1945, mất năm 2002; Hồ Thị Xuân, sinh năm 1948, mất năm 1987; Hồ Sỹ Tứ, sinh năm 1952, mất năm 1991 và Hồ Sỹ M, sinh năm 1959.

Về bà Hồ Thị C: Sinh ra lớn lên ở cùng bố mẹ ở khu vực chợ Sáo xã NG, huyện NĐ. Năm 1968, do chiến tranh nên cả gia đình sơ tán về ở trong khu vực nhà đất hiện nay là xóm 1, xã NG, huyện NĐ. Khi sinh ra thì bà Châu bình

thường, giai đoạn lớn lên dần thì phát hiện không nghe được, không nói được (câm điếc bẩm sinh) nhưng hiểu được ý, cử chỉ, ngôn ngữ ký hiệu của người thân trong gia đình. Biết phụ làm được một số việc nhà như nấu ăn, giặt quần áo, đi trâu bò. Bà Châu không lấy chồng, không có con, không nhận con nuôi. Hiện tại đang hưởng chế độ trợ cấp xã hội cho người đủ 60 tuổi trở lên bị khuyết tật nặng, mức trợ cấp là 540.000 đồng/tháng, từ tháng 01/7/2021 đến nay thì nhận mức trợ cấp 720.000 đồng/tháng theo quyết định của UBND huyện ND.

Căn cứ vào kết luận giám định pháp y tâm thần của Phân viện pháp y Bắc miền Trung ngày 24/5/2022, ông yêu cầu tuyên bố bà Hồ Thị C, sinh năm 1942. Nơi cư trú: Xóm 1, xã NG, huyện ND, tỉnh Nghệ An khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi. Đồng thời chỉ định ông Hồ Sỹ M là người giám hộ hợp pháp cho bà Châu.

Mục đích yêu cầu tuyên bố bà Châu bị khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi: Để ông và gia đình giải quyết việc cá nhân, giấy tờ liên quan khác.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện ND tham gia phiên họp phát biểu ý kiến:

Về thủ tục tố tụng:

Thẩm quyền thụ lý việc dân sự, xác định chứng cứ, thông báo thu tiền tạm ứng lệ phí, việc cấp, tổng đạt các văn bản tố tụng, việc tuân theo pháp luật của Thư ký trong thời gian chuẩn bị xét xử, việc tuân theo pháp luật tố tụng của người tham gia tố tụng dân sự trong quá trình giải quyết vụ án, đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Tuy nhiên về thời hạn chuẩn bị mở phiên họp chậm so với quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về nội dung: Căn cứ vào các Điều 23, 46, 47, 49, 53, 54, 57, 58 Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án: Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Hồ Sỹ M về việc tuyên bố Bà Hồ Thị C khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Xác định ông Hồ Sỹ M là người giám hộ của bà Hồ Thị C.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện ND nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng: Ông Hồ Sỹ M yêu cầu tuyên bố chị gái là bà Hồ Thị C có địa chỉ cư trú tại xã NG, huyện ND, tỉnh Nghệ An là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết

của Tòa án nhân dân huyện ND theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Tại phiên họp, ông Hồ Sỹ M vắng mặt có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt nên Tòa án tiến hành giải quyết vắng mặt là đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung yêu cầu giải quyết:

Căn cứ đơn yêu cầu và các tài liệu, chứng cứ khác có tại hồ sơ, xác định:

Sau khi Tòa án thụ lý việc dân sự, người yêu cầu ông Hồ Sỹ M có đơn yêu cầu và Tòa án ra quyết định trưng cầu giám định pháp y tâm thần số: 01/2021/QĐ-TA ngày 18/10/2021. Ngày 21/4/2022, bà Hồ Thị C được phân viện pháp y tiếp nhận điều trị, theo dạng nội trú, ông Hồ Sỹ M là người chăm sóc, phục vụ tại phân viện pháp y tâm thần Bắc miền Trung.

Tại kết luận giám định số: 11/KLGĐ ngày 24/5/2022 và Văn bản ghi nhận quá trình giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu của Phân viện pháp y tâm thần Bắc miền Trung kết luận: Bà Hồ Thị C, sinh năm 1942. Nơi cư trú: Xóm 1, xã NG, huyện ND, tỉnh Nghệ An bị bệnh: *“Chậm phát triển tâm thần vừa/Câm điếc không phân loại nơi khác, theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10) bệnh có mã số là: F71/H91.3; Tại thời điểm đã nêu trên, bà Hồ Thị C hạn chế khả năng nhận thức và điều khiển hành vi (có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi ở các vụ việc dân sự)”*.

Căn cứ vào tình trạng bệnh, kết luận giám định của Phân viện pháp y Bắc miền Trung thì bà Hồ Thị C bị bệnh như trên là đúng thực tế. Do đó yêu cầu của ông Hồ Sỹ M có căn cứ, đúng quy định cần được chấp nhận.

Đối với yêu cầu xác định người giám hộ của ông Hồ Sỹ M: Xét thấy: Bà Hồ Thị C không có chồng, con. Bố mẹ đẻ và 03 em ruột đều đã chết, chỉ còn lại ông Minh là em trai là người thân duy nhất, chăm sóc, chạy chữa bệnh cho bà Châu. Đồng thời, ông Hồ Sỹ M đủ điều kiện để làm giám hộ cho bà Hồ Thị C theo quy định nên cần chấp nhận yêu cầu này của ông Hồ Sỹ M.

Khi không còn căn cứ xác định Bà Hồ Thị C khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi thì ông Minh hoặc những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền làm đơn yêu cầu Tòa án hủy bỏ quyết định tuyên bố có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[3] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu ông Hồ Sỹ M là đối tượng người cao tuổi nên được miễn lệ phí theo quy định pháp luật.

[4] Các đề nghị của đại diện Viện kiểm sát là có căn cứ, đúng quy định pháp luật nên cần chấp nhận.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

1. Về điều luật áp dụng: Căn cứ các Điều 370, 371, 372, 375, 376 và 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; các Điều 23, 46, 47, 49, 53, 54, 57, 58 của Bộ luật Dân sự.

Chấp nhận yêu cầu của ông Hồ Sỹ M.

Tuyên bố:

- Bà Hồ Thị C. Sinh năm 1942. Nơi cư trú: Xóm 1, xã NG, huyện ND, tỉnh Nghệ An là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

- Ông Hồ Sỹ M. Sinh năm 1959. Nơi cư trú: Khối 2, thị trấn CC, huyện CC, tỉnh Nghệ An là người giám hộ của bà Hồ Thị C. Quyền nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, 58 của Bộ luật Dân sự.

Khi không còn căn cứ xác định Bà Hồ Thị C khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi thì ông Hồ Sỹ M hoặc những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền làm đơn yêu cầu Tòa án hủy bỏ quyết định tuyên bố có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về án phí, lệ phí Tòa án. Ông Hồ Sỹ M được miễn số tiền lệ phí giải quyết việc dân sự.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân huyện ND có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày; Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Nghệ An có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSND huyện ND;
- Các đương sự;
- UBND xã NG;
- Lưu hồ sơ việc DS; VPTA.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

Vương Hoàng Hào